

17.BIBLIOGRAFIA.

ABADAL, R. d' (1958): ***Els primers comtes catalans***. Barcelona: ed. Vicens-Vives, col. Biografies Catalanes, núm. 1.

ADELL I GISBERT, J. A. (2000): ***Aixecament planimètric. Castell de Barberà de la Conca*** (Planimetries, anàlisi cronològica i dels paraments inèdites, encarregades pel Departament de Cultura i pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i per l'Ajuntament de Barberà de la Conca, dins del Programa de l'u per cent cultural).

AJUNTAMENT DE BARCELONA; INSTITUT D'EDUCACIÓ (2001): ***Programa d'activitats escolars. Consell de Coordinació Pedagògica 2001-2002***. Barcelona: Ajuntament.

ALBADALEJO, C. i GRAU, R. (1992): "Los procedimientos en Ciencias Naturales", ***Aula de innovación educativa***, núm. 3, pp. 24 i ss.

ALBERTINI, G. (2000): "Representación ideal de un tipo de castillo de los siglos XI-XII", ***La aventura de la Historia***, núm. 15, desplegable.

ALTAMIRA, R. (1997): ***La enseñanza de la historia***. Madrid: Akal (ed. original de 1891).

ALTISENT, A. (1990): "L'Espluga de Francolí, de 1079 a 1200. Un poble de la Catalunya Nova els segles XI i XII", ***Arrels, Miscel·lània d'aportacions històriques i culturals de l'Espluga de Francolí***, núm. 6, pp. 7-93.

— (1993): ***Diplomatari de Santa Maria de Poblet. Volum I. Anys 960-1117***. Barcelona: Abadia de Poblet i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

AMIGÓ, J. i altres (1986): "El bullidor, jaciment medieval", ***Quaderns d'estudis santjustencs***, III, Ajuntament de Sant Just Desvern.

ANDERSON, J. (1987): ***The Living History Sourcebook***. Nashville: American Association for State and Local History.

ANTUNES, C.A. (1998): ***Estimular las inteligencias múltiples. Qué son, cómo se manifiestan, cómo funcionan***. Madrid: Narcea.

ARAGUAS, Ph. (1979): "Les châteaux des marches de Catalogne et Ribagorce (950-1100)", ***Bulletin Monumental***, núm. 137, pp. 205-224.

ARBÓS, F. i altres (1992): ***17 jocs d'estratègia i simulació***. Barcelona: Graó editorial, col. Instruments Guix, núm. 9.

Àrea de Ciències Socials: Currículum Educació Secundària Obligatòria (1993): Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament.

ARIES, Ph. i G. DUBY (1988): ***Historia de la vida privada. De la Europa feudal al Renacimiento***, vol. 2. Madrid: Taurus.

ARTIGUES (1997): "El castell de Miravet", en ***Catalunya Romànica***. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. Vol. XXXVI.

ATIENZA, J.G. (1998): ***La meta secreta de los templarios***. Barcelona: Ediciones Martínez Roca.

AUSUBEL, D. P.; J. D. NOVAK; H. HANESIAN (1979): ***Psicología evolutiva. Un punto de vista cognoscitivo***. Mèxic: Trillas.

BALANÀ I ABADIA, P. (1992): ***Crònica política de la pre-Catalunya islàmica***. Barcelona: Rafael Dalamau, Editor.

BALLART, J. (1997): ***El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso***. Barcelona: Ariel.

BARBER, M. (1985): **Los Templarios**. Madrid: Cuadernos historia 16, núm. 219.

BASTÚS, V. Joaquín (1998): **Historia de los Templarios**. Madrid: Ediciones Alcántara (ed. original de 1834).

BATET I COMPANY, C. (1996): **Castells termenats i estratègies d'expansió comtal. La marca de Barcelona als segles X-XI**. Institut d'Estudis Penedesencs.

BATLLORI, A.; LLUBIÀ, L.I.M. (1974): **Ceràmica catalana decorada**. Barcelona: Editorial Vicens-Vives.

BARCELÓ, M. i altres (1988): **Arqueología medieval. En las afueras del "medievalismo"**. Barcelona: Editorial Crítica, col. Historia medieval.

BARDAVIO NOVI, A. (1999): **L'arqueologia prehistòrica a l'ensenyament obligatori de l'estat espanyol: història i perspectives**. Tesi doctoral dirigida per la Dra. Paloma González Marcén, 3 vols. Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Antropologia Social i Prehistòria .

BARRACHINA, J. (1994): "El moble gòtic català d'ús domèstic", en DD.AA.: **Moble català**. Barcelona: Generalitat de Catalunya i Editorial Electa.

BARRAL I ALTET, X. (1998): "El paisatge monumental d'època preromànica i romànica", en BARRAL, X. (dir.): **Art de Catalunya**, vol. 3. Barcelona: Edicions L'isard, pp. 88-115.

BEALS, R.; H. HOIJER (1972): **Introducción a la antropología**. Madrid.

BEAULIEU, Chevalier de (1652,?): **Les plans et profils des principales villes et lieux considerables de la Principauté de Catalogne**. París.

BÉLANGER, L. (dir.) (1998): *L'interactivité au musée. Guide pratique*. Québec: Musée de la civilisation.

BENET I CLARÀ, A. (1981): "La donació de Sant Pere d'Ambigats, primer document sobre Barberà", *Aplec de Treballs*, núm. 3, Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, pp. 133-153.

— (1995): "La invasió àrab", en *Catalunya Romànica*. Vol. XXI. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 431-434 i 444-445

BENET I CLARÀ, A.; E. PIQUER I FERRER (1995b): "Castell de Santa Perpètua de Gaià", en *Catalunya Romànica*. Vol. XXI. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 512-514.

BENNETT, M. (2000): "La Règle du Temple en tanto que manual militar, o Cómo ejecutar una carga de caballería, por...", en J.M. Upton-Ward: *El código templario. Texto íntegro de la regla de la Orden del Temple*. Barcelona: Martínez Roca., pp. 225-238.

BERTRAN i ROIGÉ, P. (1976): "Un viatge per la Catalunya Nova al 1409", *Cuadernos de Historia Económica de Cataluña*, XIV (març 1976), pp. 63-77.

— (1989): "El text català dels primers estatuts de l'orde de l'Hospital", *Haciendo Historia*. Madrid, Universidad Complutense, pp. 23-30.

— (1992): "Les despeses del Gran Prior de Catalunya de l'orde de Sant Joan de Jerusalem (1419)", *Miscel·lània de Textos Medievals*, núm. 6, pp. 165-196.

— (1994): "L'Orde de l'Hospital a Catalunya. Els inicis." *L'Avenç*, núm. 179, pp. 22-27.

— (1994 b): "L'Orde de l'Hospital a les terres catalanes (Edat Mitjana)", en *Actes de les Primeres Jornades sobre els Ordes Religioso-militars als Països Catalans (segles XII-XIX)*. Tarragona: Diputació, pp. 229-240.

— (1995): "L'alimentació del gran Prior de Catalunya (1419)", en *Ir Col·loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, vol. 2, pp. 401-411.

BIESTY, S.; W. PLATT (2000): *Stephan Biestly's Cross-Sections Castle*. Londres: Greenwich Editions.

BINMORE, K. (1996): *Teoría de Juegos*. Madrid: McGraw-Hill.

BIOSCA I FRONTERA, E.; SANCHO I PLANAS, M.; VINYOLES I VIDAL, T. (2000): *Viure en un castell de la frontera: Passeig virtual pels segles XI i XII*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona (CD-ROM).

BLANCH, J. (1951): *Arxiepiscopologi de la Santa Església Metropolitana i Primada de Tarragona*. Tarragona: 2 vols.

BOFARULL Y MASCARÓ, P. de (1849): *Colección de documentos inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón publicados por D. Próspero de Bofarull y Mascaró*. Barcelona, vol. IV.

BOFARULL Y DE SARTORIO, M. de (1863): *Colección de documentos inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón, publicada de real orden por su archivero D. Manuel de Bofarull y de Sartorio*. Barcelona, vol. XXIV.

BOLÒS I MASCLANS, J. (1995): "L'art romànic al Camp de Tarragona, al Priorat i a la Conca de Barberà. L'arquitectura civil i militar i l'arqueologia", en *Catalunya Romànica*. Vol. XXI. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 83-88.

— (1997): "El castell de Miravet", en *Catalunya Romànica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. Vol. XXXVI.

— (1998): "L'arquitectura civil i militar i l'arqueologia", en **Catalunya Romànica**. Vol. XXVII. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 19-39.

BONET DONATO, M. (1994): **La Orden del Hospital en la Corona de Aragón: Poder y gobierno en la Castellania de Amposta (ss. XII-XV)**. Madrid: CSIC, Biblioteca de Historia, núm. 22.

BONNASSIE, P. (1979-1981): **Catalunya mil anys enrera (Segles X-XI)**. Barcelona: Ed. 62, col. Estudis i documents, 2 vols.

— (1988): **Vocabulario básico de la historia medieval**. Barcelona: Crítica

BOOTH, M. (1996): "History", en GORDON, Peter (ed.). **A guide to educational research**. Londres: Woburn Press.

BORDONOVE, G. (1997): **La vida cotidiana de los templarios en el siglo XIII**. Madrid: Ediciones Temas de Hoy i Ediciones de Bolsillo (edició en francès, 1975).

BOÜARD, M. de; RIU, M. (1977): **Manual de Arqueología Medieval. De la prospección a la historia**. Barcelona: Teide/Base.

BRAUDEL, F. (1968): **La historia y las ciencias sociales**. Madrid: Alianza.

BRAMON, D. (2000): **De quan érem o no musulmans. Textos del 713 al 1010**. Barcelona, Vic: Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives, Eumo.

BUNGE, M. (1969): **La investigación científica**. Barcelona: Ariel.

CABALLÉ I CRIVILLÉS, A. (1986): "L'excavació estratigràfica de la torre rodona del Castell de Taradell", en AA.DD.: **Fortaleses, torres, guaites i castells de la Catalunya medieval, annex 3 d'Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia**. Barcelona, pp. 25-39.

CABALLERO, L. (1987): "El método arqueológico para la comprensión del edificio. Dualidad sustrato arqueológico-estructura", en **Curso de mecánica y tecnología de los edificios antiguos**. Madrid: Servicio de Publicaciones del Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid.

CABAÑERO SUBIZA, B. (1997): **Los castillos catalanes del siglo X: circunstancias históricas y cuestiones arquitectónicas**. Saragossa: Institución "Fernando el Católico".

CAMÓS, J., M. POBLET (dir.) (1998): **L'Hospitalet és escola. Materials didàctics. Ciències Socials. Secundària**. L'Hospitalet: Centre d'Estudis de l'Hospitalet.

— (1999): "La historia local en las aulas de l'Hospitalet de Llobregat. El estudio de la guerra civil en la enseñanza secundaria obligatoria", **Iber**, núm. 19, pp. 77-83.

CANTERO, J.B.; SALVADOR, M.; BAQUERO, J.LI. (1991?): **Economía medieval**. Barcelona: PIE, Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya (programa informàtic en disquet).

CAPEL, H. (1981): **Filosofía y ciencia en la Geografía contemporánea**. Barcelona: Barcanova. Col. Temas Universitarios.

CARDOSO, C.F.S. i H. PÉREZ BRIGNOLI (1981): **Los métodos de la historia. Introducción a los problemas, métodos y técnicas de la historia demográfica, económica y social**. Barcelona: Crítica.

CARDOSO, C.F.S. (1981): **Introducción al trabajo de la investigación histórica. Conocimiento, método e historia**. Barcelona: Crítica.

CAROCCI, S. (2000): "El castillo, una clave de la Edad Media", **La aventura de la Historia**, núm. 15, pp. 64-68, 71.

CARR, E.H. (1970): *¿Qué es la historia?*. Barcelona: Seix Barral.

CARRERAS I CANDI, F. (1903-1904): "Entences y templers en les montanyes de Prades (1279-1300)", *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, vol. II, pp. 216-257.

CARRETERO, M; POZO, J.I., i ASENSIO, M. (1983): "Comprensión de conceptos históricos durante la adolescencia", *Infancia y Aprendizaje*, núm. 23, pp. 55-74.

— (1989): *La enseñanza de las Ciencias Sociales*. Madrid: Visor

CARRETERO R., E. CASANOVA, M. GONZÁLEZ (1995): "El parament de la taula a la pintura gòtica de retaules", en *Ir Col·loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, vol. 2, pp. 755-782.

CASANOVA, M.A. (1995): *Manual de Evaluación Educativa*. Madrid: La Muralla, col. Aula Abierta.

CASELLI, G. (1985): *Les primeres civilitzacions*. Barcelona: Barcanova.

CASTRO VILLALBA, A. (1996): *Historia de la construcción medieval. Aportaciones*. Barcelona: UPC, Quaderns d'Arquitectes.

Els castells catalans (1967-1979). Barcelona: Rafael Dalmau, editor, 6 vols.

CATEURA BENNASSER, P. (1995): "La alimentación organizada: cocinas medievales mallorquinas (s.XIV-XV)", en *Ir Col·loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, vol. 2, pp. 581-611.

CHARMELS, A.F. (1982): *¿Qué es esa cosa llamada ciencia?*. Madrid: Siglo XXI.

CHORLEY, R.J.; P. HAGGET (1971): "Modelos, paradigmas y la nueva geografía", en CHORLEY, R.J.; P. HAGGET (ed.): **La geografía y los modelos socio-económicos**. Madrid: Instituto de Estudios de la Administración local.

COBOS GUERRA, F. (2000): "Castillos y fortalezas en España", **La aventura de la Historia**, núm. 15, pp.69-70.

COLL I ROSELL, G. (1986-1987): "Les armes del "Llibre verd" de la ciutat de Barcelona: un testimoni de la primera meitat del segle XIV", **Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia**, núms. 7-8, pp. 459-494.

CONTAMINE, Ph. (1984): **La guerra en la Edad Media**. Barcelona: Labor, col. Nueva Clio.

COROMINES, J. (1965): **Estudis de toponímia catalana**. Barcelona: Barcino, 2 vols.

CUESTA FERNÁNDEZ, R. (1994): "La historia como profesión docente y como disciplina escolar en España", **Revista Interuniversitaria**, Universidad de Salamanca, pp. 449-468.

DALMASES, N. de; JOSÉ I PITARCH, A. (1986): **Els inicis i l'art romànic. s. IX-XII. Història de l'Art Català**, vol. I. Barcelona: Ed. 62.

DCVB= ALCOVER, A.M.; MOLL, F. de B. (1980): **Diccionari Català-Valencià-Balear**. Palma de Mallorca: Editorial Moll. 10 vols.

DECLC= COROMINES, J. (1980-1995): **Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana**. Barcelona: Curial; Caixa de Pensions "La Caixa". 9 vols.

DELAVILLE le ROUX, J. (1897): **Les status de l'Ordre de Saint-Jean de Jérusalem**. París.

— (1894-1906): **Cartulaire général des Hospitaliers de Saint-Jean de Jérusalem**. París, 4 vols.

DEMURGER, A. (1986): **Auge y caída de los Templarios. 1118-1314**. Barcelona: Martínez Roca, col. Enigmas del Cristianismo.

DUBY, G. (1983): **Guerreros y campesinos. Desarrollo inicial de la economía europea (500-1200)**. Madrid: Siglo XXI.

ESPAÑOL, F. (1991): **L'arquitectura religiosa romànica de la Conca de Barberà i Segarra tarragonina**. Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, Monografies, IV.

Explore America. Our Living History (1996). Pleasantville, New York/Montreal: Reader's Digest.

FEBVRE, L. (1970): **Combates por la historia**. Barcelona: Ariel.

FERRET TALIMÉ, J. (1998): **El Grial y el complot de los caballeros templarios**. Barcelona: Ediciones Martínez Roca.

FINLEY, M.I. (1985): **El Món d'Ulisses**. Barcelona: Empúries. Col. Biblioteca Universal Empúries, núm. 24

FONT RIUS, J.M. (1969-1983): **Las cartas de población y franquicia en Cataluña**. Barcelona-Madrid: CSIC, 2 vols.

FOREY, A.J. (1973): **The Templars in the "Corona de Aragón"**. Londres: Oxford University Press.

— (1984): "The militarisation of the Hospital of St. John", **Studia monastica**, fasc. 1, pp. 87-88

— (1992): "Els templers de la Corona d'Aragó i la Reconquesta." *L'Avenç*, núm. 161, Barcelona, pp. 24-27.

FOSSIER, R. (1984): *La infancia de Europa. Siglos X-XII. Aspectos económicos y sociales. 1/El hombre y su espacio*. Barcelona: Labor, col. Nueva Clío, núm. 17.

FREEDMAN, P. H. (1988): *Assaig d'Història de la Pagesia Catalana (segles XI-XV)*. Barcelona: Ed. 62.

— (1993): *Els orígens de la servitud pagesa a la Catalunya Medieval*. Vic: Eumo Editorial.

FUGUET SANS, J. (1983): "Arquitectura del Castell de Barberà: dels orígens als templers". *Aplec de Treballs*, núm. 5, Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà,, pp. 91-119.

— (1986): "La Carlania de Barberà", *Llum*, núm. 46, Barberà de la Conca, p. 3

— (1986-1987): "Apreciacions sobre l'ús de les cobertes amb arcs diafragma a l'arquitectura medieval catalana", *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, núms. 7-8, Barcelona, pp. 437-451.

— (1990): "L'arquitectura dels templers al Camp de Tarragona", *Sis Focs*, núm. 33, la Masó.

— (1994): "La fundació de la "Sociedad de Trabajadores Agrícolas del Pueblo de Barberà." en FUGUET, J.; MAYAYO, A. (ed.): *El primer celler cooperatiu de Catalunya: centenari de la Societat de Barberà de la Conca (1894-1994)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, pp. 57-97.

— (1995): *L'arquitectura dels templers a Catalunya*. Barcelona: Rafael Dalmau.

— (1995b): "Castell de Barberà", en **Catalunya Romànica**. Vol. XXI. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 463-464.

— (1997): **Templers i hospitalers, I. Guia del Camp de Tarragona, la Conca de Barberà, la Segarra i el Solsonès**. Barcelona: Rafael Dalmau.

— (1999): "El foment de la historiografia dels templers", **Plecs d'Història Local**, núm. 79, L'Avenç, pp. 54-55.

GARCÍA BLANCO, Á. (1994): **Didáctica del museo. El descubrimiento de los objetos**. Madrid: Ediciones de la Torre, Proyecto didáctico Quirón, núm 10.

GARCÍA-GUIJARRO RAMOS, L. (1995): **Papado, cruzadas y órdenes militares, siglos XI-XIII**. Madrid: Cátedra.

GARCÍA MARSILLA, J.V. (1995): "Alimentación y diferencias sociales en la ciudad de Valencia (1390-1415)", en **Ir Col.loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó**. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, vol. 2, pp. 487-505.

GARDNER, H. (2000): **La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas**. Barcelona: Paidós.

GARRIGA CASTEBLANQUE, S. (1996): "La restauració de les restes arqueològiques de can Terrés", **Lauro, Revista del Museu de Granollers**, núm. 12, pp. 5-10.

GATELL, C.; QUINQUER, D. (1996): "El model didàctic interactiu: una justificació teòrica i un exemple d'aula", **L'Avenç**, núm. 200, pp. 92-97.

GEC= **Gran Enciclopèdia Catalana**. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.

Glossarium mediae latinitatis Cataloniae (Voces latinas y romances documentadas en fuentes catalanas del año 800 al 1100), sota la direcció de

M. BASSOLS DE CLIMENT i J. BASTARDAS PARERA. Barcelona: CSIC, Universitat de Barcelona, 1986, vol. I

GONZÀLEZ, A. (1985): ***Recerca i disseny. El monument com a document històric i com a objecte arquitectònic viu.*** Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Catalogació i Conservació de Monuments.

— (dir.) (1998): ***Quaderns Científics i Tècnics de Restauració Monumental***, núm. 10. Barcelona: Diputació de Barcelona.

GONZALVO, G. (1986): ***La Pau i la Treva a Catalunya. Origen de les Corts Catalanes.*** Barcelona: Ed. de la Magrana; Institut Municipal d'Història.

— (1994): ***Les Constitucions de Pau i Treva de Catalunya (segles XI-XIII).*** Barcelona: Generalitat de Catalunya; Departament de Justícia. Col. Textos Jurídics Catalans.

GURPS Lite. An Introduction to Roleplaying (1999). Austin: Steve Jackson Games Incorporated (document editat a www.sjgames.com, consultat el 4/01/2001).

GRUPO 13-16 (1989-1990): ***Taller de Historia. Proyecto Curricular de Ciencias Sociales.*** Madrid: Ediciones de la Torre, Proyecto Didáctico Quirón.

— (1990): ***Taller de Historia. Proyecto Curricular de Ciencias Sociales. Guía Didáctica.*** Madrid: Ediciones de la Torre, Proyecto Didáctico Quirón.

GUADALUPI, G.; CLAUSETTI, E. (1995): "De re militari. Manual del condottiero", en RICCI, F.M. (dir.): ***ART. FMR. La Enciclopedia del Arte de Franco Maria Ricci. Siglos XV-XVI***, Vol. I. Barcelona/Milà: Ebrisa/Franco Maria Ricci editore, S.p.A., pp. 95-118.

GUAL, V. (1990): "Presència occitana a Barberà (ss. XVI-XVII)", ***Llum***, núm. 62, Barberà de la Conca, pp. 30-31.

GUAL CAMARENA, M. (1968): **Vocabulario del comercio medieval. Colección de aranceles aduaneros de la Corona de Aragón (Siglos XIII y XIV)**. Tarragona: Diputació.

HARRIS, E.C. (1989): **Principi di stratigrafia archeologica**. Roma: La Nuova Italia Scientifica.

HERNÀNDEZ CARDONA, F.X. (1990): **Ensenyar Història de Catalunya**. Barcelona: ed. Graó.

— (1991a): “Empúries: els misteris d’una ciutat greco-romana”, **L’Avenç**, núm. 147.

— (1991b): “La batalla de Ampurias. Prólogo decisivo a la romanización de Hispania”, **Historia 16**, núm. 184.

— (1992): **San Rafael. Una città del centro América**. Milà: Jaca Book.

— (1997): **Didáctica de las Ciencias Sociales. Proyecto docente**. Policòpia.

— (1998): **Mètodes i tècniques d’investigació en didàctica general i en didàctica de les ciències socials (II)**. Barcelona: Departament de Didàctica de les Ciències Socials (policòpia).

HERNÀNDEZ, X., COMES, P. i BALLONGA, J. (1990): **Barmi. La formació d’una ciutat mediterrània a través de la història**. Barcelona: Edicions Destino.

HERNÀNDEZ, F.X., PIBERNAT, LI. i SANTACANA, J. (1998): “La historia y su método. Fundamentación epistemológica de una Didáctica del Patrimonio.”, **Íber**, núm. 17, pp. 27-39.

HERNÀNDEZ, F.X.; SANTACANA, J. (1995): “Ideas, estrategias y recursos”, **Cuadernos de Pedagogía**, núm. 236, pp. 12-13.

HOPKINS, A. (2001): **La Edad de la Caballería. Historia y leyenda**. Madrid: Celeste, Raíces.

HURTADO, V.; J. MESTRES (dir.); T. MISERACHS (disseny gràfic) (1995): **Atlas d'Història de Catalunya**. Barcelona: Ed. 62.

IDIART, P. (1967): **La cantidad humana**. Barcelona: Labor, col. Nueva Colección Labor.

IGLÉSIES I FORT, J. (1967): "La població de la Conca de Barberà a través de la història" en **VIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Montblanc 1966**. Granollers: Editorial Montblanc, pp. 75-94.

— (1981): **El fogatge de 1553. Estudi i transcripció**. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, 2 vols.

— (1991): **El fogatge de 1497**. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, Rafael Dalmau, editor, 2 vols.

ITURRATE, G. i altres (1996): **Les fonts en les ciències socials. Instruments per a l'estudi de les societats**. Barcelona: Editorial Graó, col. Biblioteca de Guix, núm. 105.

JIMÉNEZ ESTEBAN, J. (1995): **El castillo medieval español y su evolución**. Agualarga editores, s.l.

JULIANO i CORREGIDO, D. (1982): "L'escolarització a Barberà de la Conca entre 1860 i 1936". **Aplec de Treballs**, núm. 4. Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà,

— (1985): "Evolució demogràfica a Barberà de la Conca." **Aplec de Treballs**, núm. 7. Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, pp. 47-114.

KARASSAVA-TSILINGIRI, F. (1994): "Antoni de Fluvià i l'arquitectura de Rodes al segle XV". *L'Avenç*, núm. 179, pp.34-38.

KULA, W. (1976): *Teoría económica del sistema feudal*. Mèxic: Siglo XXI.

LACHAUD, R. (1998): *Templarios. Caballeros de Oriente y de Occidente*. Barcelona: Ediciones Apóstrofe.

LACUESTA, R. (2000): *Restauració monumental a Catalunya (segles XIX i XX). Les aportacions de la Diputació de Barcelona*. Barcelona: Diputació de Barcelona.

LADERO QUESADA, M.A. (1973): "Ordenes militares" en *Gran Enciclopedia Rialp*. Madrid: Rialp, vol. XVII, pp. 397-401.

LATORRE, A., D. del RINCÓN, J. ARNAL (1997): *Bases metodològiques de la investigació educativa*. Barcelona: Hurtado Ediciones.

LEENHARDT, M.; PADILLA, J.I.; THIRIOT, J.; VILA, J.M. (1993): "Primers resultats dels treballs al taller medieval de ceràmica grisa de Cabrera d'Anoia", *Estrat*, núm. 6, pp. 151-177.

L.F.M.= MIQUEL ROSELL, F. (ed.) (1945): *Liber Feudorum Maior*. Barcelona: CSIC, 2 vols.

Libro Blanco Para la Reforma del Sistema Educativo (1989): Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

LÓPEZ ROMÁN, J. (1985): *Fundamentos psicológicos de los programas renovados. Ciclo inicial, medio y superior*. Madrid: Escuela Española, col. Práctica Educativa, 11.

LLUBIÀ, L.M. (1973): *Cerámica medieval española*. Barcelona: Labor.

LUTTRELL, A. (1982): "Aragoneses y catalanes en Rodas: 1350-1430", **Actes del VII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó**. Barcelona: Vol. II, pp.383-390.

— (1992a): "Les explotacions rurales des Hospitaliers en Italie au XIVe siècle", en LUTTRELL, A.: **The Hospitallers of Rhodes and their Mediterranean world**. Aldershot: Variorum, XII, pp. 107-120.

— (1992b): "Hospitaller life in Aragon: 1319-1370." en LUTTRELL, A.: **The Hospitallers of Rhodes and their Mediterranean world**. Aldershot: Variorum, XV, pp. 97-115.

— (1994): "El Priorat de Catalunya en el segle XIV", **L'Avenç**, núm. 179, pp. 28-33.

MACAULAY, D. (1988): **Nacimiento de un castillo medieval en el siglo XIII**. Barcelona: Timun Mas.

MAESTRO GONZÁLEZ, P. (1993): "Epistemología histórica y enseñanza", en P. Ruiz Torres (ed.): "La historiografía", **Ayer**, núm. 12.

— (1997): "¿Historia o Ciencias Sociales?", **Investigación en la Escuela**, núm. 32, pp. 103-114.

MARROU, M.I. (1968): **El conocimiento histórico**. Barcelona: Labor.

MARTÍN, E. (1982): **Los juegos de simulación en EGB y BUP**. Madrid: ICE Universidad Autónoma.

MARTÍNEZ JUSTÍCIA, Ma. J. (1996): **Antología de textos sobre restauración. Selección, traducción y estudio crítico**. Jaén: Universidad de Jaén.

MASALLES, R.M.; J.M. MESTRES; J. PUJADAS (1987): ***El paisatge vegetal de la Conca de Barberà***. Montblanc: Museu Arxiu de Montblanc i de la Conca de Barberà, Centre d'Estudis de la Conca de Barberà.

MASCORT, E. (1987): ***Tecnología educativa. Teoría y técnicas básicas***. Barcelona: PPU.

MASSOT RAMIS D'AYREFLOR, M.J. (1995): ***El moble a les Illes Balears. Segles XIII-XIX***. Palma: Institut Balear de Disseny, Àmbit Serveis Editorials.

MAYAYO, A. (1994): "La via revolucionària del cooperativisme: la Societat de Barberà" en FUGUET, J.; MAYAYO, A. (ed.): ***El primer celler cooperatiu de Catalunya: centenari de la Societat de Barberà de la Conca (1894-1994)***. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, pp. 133-172.

MENCHON i BES, J.J. (1996): ***Arqueologia funerària medieval de la Conca de Barberà. Estat actual***. Montblanc: Consell Comarcal de la Conca de Barberà.

MERRIL, M. D. (1983): "Component Display Theory", en M. Reigelhut (ed.): ***Instruccional design. Theories and models. An overview of their current status***. Hillsdale, New Jersey.

MESTRE i CAMPÍ, J. (dir.) (1993): ***Diccionari d'Història de Catalunya***. Barcelona: Ed. 62.

MICROSOFT CORPORATION (1999): ***Age of Empires II. The Age of Kings***. Microsoft Corporation (manual del joc per a ordinador del mateix nom).

MIRET i SANS, J. (1903-1904): "Itinerario del rey Alfonso I de Cataluña, II en Aragón", ***Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona***, vol. II, pp. 257, 389 i 437.

— (1910): **Les cases de Templers y Hospitalers en Catalunya**. Barcelona: Impremta de la Casa provincial de Caritat.

— (1911): "Inventaris de les Cases del Temple de la Corona d'Aragó en 1289", **Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona**, vol VI. núm. 42.

— (1913): "Pro sermone plebeico". **Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona**, vol. VII, pp. 30-40, 101-115, 163-168, 229-251 i 275-280.

— (1918): **Itinerari del rei Jaume I**. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

MOGA FERRÉS, A.; DOLCET LLAVERIA, J. (1990): **Compendi de recursos didàctics per a la coneixença del medi nacional (Educació Secundària Bàsica)**. Barcelona: La Llar del Llibre.

MONREAL, L.; BARRACHINA, J. (1983): **El castell de Llinars del Vallès. Un casal noble a la Catalunya del segle XV**. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

MONTÓN, S. (coord.) (2000): **Guia de Recursos Didàctics d'Arqueologia a Catalunya**. Treballs d'Arqueologia, 7. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria (CD-ROM).

MORALES, A.J. (1996): **Patrimonio histórico-artístico**. Madrid: Historia 16, col. Conocer el Arte, núm. 13.

MORERA LLAURADÓ, E. (1897): **Tarragona Cristiana**. Tarragona: vol. I (edició facsímil, I.E.T. "Ramon Berenguer IV", 1981).

MORINÉ, H. i C. (1978): **El descubrimiento, un desafío a los profesores**. Madrid: Santillana.

MORO i GARCIA, A.A. (1991): "Descripció arquitectònica del conjunt de les esglésies d'Ègara-Terrassa. Santa Maria", en *Catalunya Romànica*, vol. XVIII, pp. 235-241.

NADAL, J.; Ph. WOLFF (dirs.) (1983): *Història de Catalunya*. Barcelona: Oikos-Tau.

NICOLLE, D. (1998): *La vie au Moyen Âge*. París: Celiv.

NICHOLSON, H. (2001): *The knights templar*. Thrupp, Stroud, Gloucestershire: Sutton Publishing.

ORTEGA PÉREZ, P. (1988): *La Orden de San Juan de Jerusalén y Miravet, dominio señorial y cambios institucionales: primera mitad del s. XVII*. Tarragona: Diputació, Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV.

OURLIAC, P. (1968): "Le pays de la Selve à la fin du XIIe siècle", *Annales du Midi*, núm. 80.

PAU ARRIAGA, A. (1996): *La Soberana Orden de Malta, un milenio de fidelidad*. Madrid: Prensa y Ediciones Iberoamericanas.

PAGAROLAS I SABATÉ, L. (1984): *La Comanda del Temple de Tortosa: primer període (1148-1213)*. Tortosa: Institut d'Estudis Dertosenses.

— (1992): *Els templers de les terres de l'Ebre (Tortosa). De Jaume I fins a l'abolició de l'Orde (1213-1312)*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona, Departament de Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica.

— (1999): *Els templers de les terres de l'Ebre (Tortosa). De Jaume I fins a l'abolició de l'Orde (1213-1312)*. Tarragona: Diputació, 2 vol.

PAGÈS, P. (1983): *Introducción a la Historia. Epistemología, teoría y problemas de método en los estudios históricos*. Barcelona: Barcanova.

— (1994): "La Didáctica de las Ciencias Sociales, el currículum y la formación del profesorado", **Signos. Teoría y Práctica de la Educación**, núm. 13, pp. 38-50.

PAGÈS i PARETAS, M. (1992): **Art romànic i feudalisme al Baix Llobregat**. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

PALAU I DULCET, A. (1912): **La Conca de Barberà. Monografía histórica y descriptiva**. Barcelona.

PARICIO, I. (1988): **La construcció de l'arquitectura. 2 Els elements**. Barcelona: Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya.

— (1995): **La construcció de l'arquitectura. 1 Les tècniques**. Barcelona: Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya.

PARÍS i BOU, LI. (1967): "Reconquesta i repoblació de l'Anguera i de l'Alt Francolí (Conca de Barberà)", en **VIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos de Catalunya, Montblanc 1966**. Granollers: Ed. Montblanc, pp. 17-39.

PASQUAL, J. (s.d.): **Sacra Cathaloniae Antiquitatis Monumenta**, 9 vols. (Biblioteca de Catalunya, ms. 729), manuscrit.

PASTOR HOMS, M. I. (1992): **El museo y la educación en la comunidad**. Barcelona: CEAC, col. Pedagogía Social.

PIBERNAT i RIERA, LI. (1998): "Aproximación al análisis epistémico de las ciencias de la educación", **Íber**, núm. 15, pp. 79-92.

PIRIS, J.; POBLET, M.; QUEROL, M. (1989): "Recerques sobre l'ordenació territorial de la Conca de Barberà en època romana", **Aplec de Treballs**, núm. 9, Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, pp. 151-168.

PLADEVALL, A. (1993): **Guillem de Mont-rodon. Mestre del Temple i tutor de Jaume I**. Lleida: Pagès editors,

PLAZA i ARQUÉ, C. (1990): **Història de Barberà a través dels noms**. Tarragona: Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV.

POBLET ROMEU, M. (1997): "Notícia de la campanya de treballs en el Castell", **Llum**, núm. 90, Barberà de la Conca, pp. 20-21.

— (en premsa): "Condicions de vida i cultura material en una comanda catalana de l'Orde de l'Hospital a final segle XIV. Estudi de la comanda de Barberà (Barberà de la Conca)", en **Terceres Jornades sobre Sistemes agraris, organització social i poder local als Països Catalans. Alguaire, 4 a 6 de novembre de 1999**.

PONS I GURI, J.M. (1978): "Senyors i pagesos", en SALRACH, J.M. (dir.): **Història de Catalunya**, vol. 3. Barcelona: Salvat Editores, pp. 127-140.

PORTA i BLANCH, J. (1984): **Arreplec de dades per a la història de Barberà**. Barberà de la Conca: Ajuntament de Barberà.

POSTMAN, N. (1990): **Divertim-nos fins a morir**. Barcelona: Llibres de l'Índex.

POZO, I. (1985): **El niño y la historia**. Madrid: Servicio de publicaciones del MEC, col. El niño y el conocimiento, Série básica, 11.

POZO, J.I., M. CARRETERO (1989): "Las explicaciones causales en expertos y novatos en Historia", en CARRETERO, M., J.I. POZO, M. ASENSIO: **La enseñanza de las Ciencias Sociales**. Madrid: Visor, pp. 139-163.

PRATS, J. (1989): "Las experiencias didácticas como alternativas al cuestionario oficial: reflexiones críticas sobre las experiencias "Germanía-75" e "Historia 13-16", en CARRETERO, M., J.I. POZO, M. ASENSIO: **La enseñanza de las Ciencias Sociales**. Madrid: Visor, pp. 201-210.

— (1997): "La investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales (Notas para un debate deseable)", en Asociación Universitaria del Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales: **La formación del profesorado y la Didáctica de las Ciencias Sociales**. Díada editora.

PUIG i CADAFALCH, J.; FALGUERA, A.; GODAY, J. (1909-1918): **L'arquitectura romànica a Catalunya**. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

PUELLES BENÍTEZ, M. de (1988): **Textos sobre la Educación en España (Siglo XIX)**. Madrid: UNED.

QUEROL, M.A.; MARTÍNEZ DÍAZ, B. (1996): **La gestión del Patrimonio Arqueológico en España**. Madrid: Alianza Editorial, col. Alianza Universidad Textos, núm. 161.

RAMA, C.M. (1974): **Teoría de la historia. Introducción a los estudios históricos**. Madrid: Tecnos.

RAMÍREZ GARCÍA, A. (1998): "El castell de Torcafelló: estat de la qüestió", **Quaderns de la Selva**, núm. 10, pp. 59-74.

RIQUER, M. (1968): **L'arnès del cavaller**. Barcelona: Ariel.

RIU, M.; BOLÒS, J. (1986): "Observacions metodològiques, esquemes descriptius i notes de treball per a l'estudi de les fortificacions i castells medievals", en AA.DD.: **Fortaleses, torres, guaites i castells de la Catalunya medieval, annex 3 d'Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia**. Barcelona, pp. 11-24.

RIU, M. (1989): **L'arqueologia medieval a Catalunya**. Barcelona: Ed. Els Llibres de la Frontera.

— (1994): "L'arquitectura civil i militar", en **Catalunya Romànica**. Vol. I. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 75-86.

ROBERTSON, D.S. (1994): **Arquitectura griega y romana**. Madrid: Cátedra (edició original en anglès, 1929).

RODÀ, I. (ed.) (1992): **Ciencias, metodologías y técnicas aplicadas a la arqueología**. Barcelona, Bellaterra: Fundació "la Caixa", Universitat Autònoma de Barcelona, col. Ciència oberta, núm. 7.

RODÓN BINUÉ, E. (1957): **El lenguaje técnico del feudalismo en el siglo XI en Cataluña (Contribución al estudio del latín medieval)**. Barcelona.

ROVIRA i MATA, C. (1993): **El Castell del Temple de Barberà de la Conca**. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Memòries d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya, núm. 4.

RUBIO; d'ALÓS; MARTORELL (1907): "Inventaris inèdits de l'orde del Temple a Catalunya", **Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans**, pp. 385-407.

RUIZ AMADO, R. (1941): **Compendio de Historia de España. Desde las más remotas épocas hasta la guerra de liberación de 1936**. Barcelona: Editorial Librería Religiosa.

RUSSELL, B. (1969): **La perspectiva científica**. Barcelona: Ariel.

SABATÉ I CURULL, F. (1995): "Un sistema alimentari de viatge a la segona meitat del segle XIV", en **Ir Col.loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó**. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, vol. 2, pp. 371-385.

— (1997): **El territori de la Catalunya medieval. Percepció de l'espai i divisió territorial al llarg de l'Edat Mitjana**. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana.

— (1997b): "La Edad Media en nuestro presente", *Íber*, núm. 14, pp. 23-36.

SABATÉ, F.; T. RAJA (1999): *La gent dels castells. Viure a l'esguard dels Castells de la Conca d'Òdena a l'Edat Mitjana*. Igualada: Edicions Montcalet.

SAEGESSER, F. (1991): *Los juegos de simulación en la escuela. Manual para la construcción y utilización de juegos y ejercicios de simulación en la escuela*. Madrid: Aprendizaje Visor.

SALMON, P. (1972): *Historia y crítica. Introducción a la metodología histórica*. Barcelona: Teide.

SALRACH, J.M. (dir.) (1978): *Història de Catalunya*. Barcelona: Salvat, 6 vols.

— (1987): "El procés de feudalització", en VILAR, P. (dir.): *Història de Catalunya*. Barcelona: Ed. 62, vol. II.

— (1991): "Conquesta de l'espai agrari i conflictes per la terra a la Catalunya carolíngia i comtal", en *Catalunya i França meridional a l'entorn de l'any mil, Actes del col.loqui internacional Hug Capet*. Barcelona, pp. 203-211.

SAMARAN, Ch. (dir.) (1961): *L'Histoire et ses méthodes*. Bruges: Gallimard. Col. Encyclopédie de la Pléiade.

SANS i TRAVÉ, J.M. (1971): *La Casa del Temple de Barberà (1132-1200)*. Tesi de llicenciatura inèdita. Universitat de Barcelona, Departament d'Història Medieval,.

— (1975): "Relacions de la Casa del Temple de Barberà amb el monestir de Santes Creus", *Analecta Sacra Tarraconensia*, XLVIII, pp. 33-74.

— (1976-1977): "El Rourell, una preceptoria del Temple al Camp de Tarragona (1162?-1248)", *Butlletí Arqueològic*, fascs. 113-40, pp. 133-201.

— (1977): "Alguns aspectes de l'establiment dels Templers a Catalunya: Barberà", **Quaderns d'Història Tarraconense**, núm. 1, pp. 9-59.

— (1989): "Guillem de Guimerà", **Arrels**, núm. 3, Centre d'Estudis Locals-Casal de l'Espluga de Francolí, pp. 13-81.

— (1995): "La incidència dels ordes militars a la Conca de Barberà", en **Catalunya Romànica**. Vol. XXI. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, pp. 455-459.

— (1996): **Els templers catalans. De la rosa a la creu**. Lleida: Pagès editors, col. Els ordes militars, núm. 4

— (ed.) (1997): **Col·lecció diplomàtica de la Casa del Temple de Barberà (945-1212)**. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, col. Textos jurídics catalans, 14.

SANTACANA MESTRE, J. (1986): **L'excavació i restauració del castell de la Santa Creu (Calafell, Baix Penedès)**. Barcelona: Diputació de Barcelona, Monografies arqueològiques, núm. 6.

— (1988): "La Arqueología: Investigación y aventura", **Apuntes de Educación. Ciencias Sociales** (núm. 29), pp. 5-7.

— (1994): **Didáctica del patrimonio arqueológico: el proyecto del poblado ibérico de Alorda Park o les Toixoneres de Calafell**. Tesi doctoral dirigida pel Dr. I. González Gallego. Universidad de Valladolid, Departamento de Didáctica de las Ciencias Sociales.

— (1996): "Una experiència didàctica de reconstrucció: el poblat ibèric de Calafell i els procediments de l'arqueologia", en **I Jornades d'Arqueologia i Pedagogia. Actes**. Barcelona: Departament de Cultura, Museu d'Arqueologia de Catalunya, pp. 123-130.

— (1999a): "Del tablero al ordenador. Simulación y estrategia en primaria", ***Aula de innovación educativa***, núm. 80, pp. 13-16.

— (1999b): "El patrimoni, instrument educatiu", ***Barcelona educació***, núm. 9, pp. 10-13.

SANTACANA TORT, J. (1974): ***El monasterio de Poblet (1151-1181)***. Barcelona: CSIC

SHEMILT, D. (1987): "El proyecto "Historia 13-16" del Schools Council: pasado, presente y futuro", en Ministerio de Educación y Ciencia: ***La Geografía y la Historia dentro de las Ciencias Sociales. Hacia un Currículum integrado***. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

SHULMAN, L.S. (1989): "Paradigmas y programas de investigación en el estudio de la enseñanza: una perspectiva contemporánea", en WITTROCK, M.C.: ***La investigación de la enseñanza, I. Enfoques teorías y métodos***. Barcelona: Paidós.

SOBREQUÉS, S. (1970): ***Els grans comtes de Barcelona***. Barcelona: ed. Vicens-Vives, col. Biografies catalanes, núm. 2.

SOBREQUÉS, J. (dir.) (1992): ***Història de Barcelona. Vol. 2. La formació de la Barcelona medieval***. Barcelona: Ajuntament de Barcelona i Enciclopèdia Catalana.

SOLDEVILA, F. (1971): ***Les quatre grans cròniques***. Revisió del text, pròlegs i notes per... Barcelona: Editorial Selecta.

SOLER y TEROL, LI.M. (1909): ***Perot Roca Guinarda, història d'aquèst bandoler***. Manresa: Impremta de Sant Josep.

TAYLOR J.L.; R. WALFORD (1976): ***Les jeux de simulation a l'école***. Tournai: Casterman.

— (1978): ***Learning and the Simulation Game***. Londres: Milton Keynes: The open University Press.

TEY i FREIXA, R. (1995): "Pautes alimentàries a la regla de l'orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem", en ***Ir Col.loqui d'Història de l'Alimentació a la Corona d'Aragó***. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, vol. 2, pp. 387-400.

THORNTON, S.J. (1991): "¿Hay que enseñar más historia?", ***Boletín de Didáctica de las Ciencias sociales***, núms. 3-4.

TOMMASI, F. (1992): "Uomini e donne negli ordini militari di Terrasanta. Per il problema delle case doppie e miste negli ordini giovannita, templare e teutonico (secc. XII-XIV)", en ***Doppelklöster und andere Formen der Symbiose männlicher und weiblicher Religiosen im Mittelalter, Berliner Historische Studien***, Band 18, Ordensstudien VIII. Berlin, pp. 177-202.

TRAVÉ GONZÁLEZ, G. (1998): ***La Investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales. Perspectivas y aportaciones desde la Enseñanza y el aprendizaje de las nociones económicas***. Huelva: Universidad de Huelva.

TREPAT, C.A. (1995): ***Procedimientos en historia. Un punto de vista didáctico***. Barcelona: ICE de la Universitat de Barcelona, Editorial Graó, col. MIE., núm. 10.

UPTON-WARD, J.M. (2000): ***El código templario. Texto íntegro de la regla de la Orden del Temple***. Barcelona: Martínez Roca.

UBIETO, A. (1997): "Justificación del estudio de la Edad Media en las aulas de secundaria y bachillerato como contenido y como valor", ***Íber***, núm. 14, pp. 9-21.

VILA i CARABASA, J.M. (1993): "Excavacions arqueològiques a la plaça de Pius XII (Igualada)", ***Estrat***, núm. 6, pp. 179-195.

VILA SALA, A. (1913): ***Notes històriques de Prats del Rey***. Manresa.

VILAR, P. (1981): ***Iniciación al vocabulario del análisis histórico***. Barcelona: Crítica.

VIOLLET-LE-DUC, E.-M. (1871-1875): ***Dictionnaire raisonné du mobilier français de l'époque carlovingienne à la Renaissance***. París: Vve. A. Morel.

— (1875?): ***Histoire de l'habitation humaine depuis les tempes préhistoriques jusqu'a nos jours***. París: Hetzel.

WHITE, D.J. (1972): ***Teoría de la Decisión***. Madrid: Alianza Universidad.

ZEVI, B. (1981): ***Saber ver la arquitectura. Ensayo sobre la interpretación espacial de la arquitectura***. Barcelona: Poseidón.

